

Besluit

Ons kenmerk: 0539370007
DSO-nummer: 20260120 0177
Indieningsdatum: 20 januari 2026
Aanvrager: [REDACTED]

Aanleiding

Op 20 januari 2026 heeft [REDACTED] bij het dagelijks bestuur van Waterschap De Dommel (hierna: “het dagelijks bestuur”) een aanvraag gedaan. [REDACTED] vraagt om een omgevingsvergunning voor de volgende wateractiviteit ter plaatse van Uilenbroek 2 in Boxtel:

1. het aanpassen van de huidige traditionele drainage naar een peilgestuurde drainage;
2. het plaatsen van verzamelputten in de beschermingszone behorende bij a-water ES27_HO17;
3. het aanleggen van peilgestuurde drainage op perceel BTL00L1154.

De activiteiten worden uitgevoerd op de kadastrale percelen BTL00L1154, BTL00L1156, BTL00L791, BTL00L1091, BTL00L928, BTL00L408, BTL00L407, BTL00L406, BTL00L48, BTL00L402, BTL00L401 en BTL00L400.

Deze percelen zijn gelegen in Attentiegebieden en Beekdalen.

Het dagelijks bestuur is bevoegd om deze aanvraag te beoordelen en daarover een besluit te nemen.

Besluit

Op basis van de Omgevingswet en bijbehorende regelgeving, de Waterschapsverordening Waterschap De Dommel 2024 en bijbehorende beleidsregels, de Algemene wet bestuursrecht, de aanvraag en de hierna beschreven redenen, besluit het dagelijks bestuur: de gevraagde vergunning als bedoeld in artikel 5.2 lid 2 van de Waterschapsverordening Waterschap De Dommel 2024 te verlenen voor ter plaatse van Uilenbroek 2 in Boxtel:

1. het aanpassen van de huidige traditionele drainage naar een peilgestuurde drainage;
2. het plaatsen van verzamelputten in de beschermingszone behorende bij a-water ES27_HO17
3. het aanleggen van peilgestuurde drainage op perceel BTL00L1154.

De activiteiten worden uitgevoerd in Attentiegebieden en Beekdalen op kadastrale percelen BTL00L1154, BTL00L1156, BTL00L791, BTL00L1091, BTL00L928, BTL00L408, BTL00L407, BTL00L406, BTL00L48, BTL00L402, BTL00L401 en BTL00L400.

Bij deze vergunning horen de tekening en tabel met kenmerk:

- Tabel puthoogten Uilenbroek 2;
- Drainageplan detaillering Uilenbroek 2 met putnummers.

De activiteiten moeten worden uitgevoerd volgens onderstaande voorschriften.

Voorschriften

Algemeen

1. Tenminste vijf dagen voordat de werkzaamheden starten, meldt vergunninghouder dit bij Waterschap De Dommel (hierna: "het waterschap"). De melding wordt gedaan per e-mail via handhaving@dommel.nl onder vermelding van het kenmerk van dit besluit.
2. De vergunninghouder richt, na een handeling of bij aanleg en/of na verwijdering van het kunstwerk of ander object, het oppervlaktewaterlichaam en/of de beschermingszone in conform de afmetingen van de naastgelegen waterbodem, taluds en het aansluitend profiel boven- en benedenstrooms (b-water, aa-water) of zoals deze zijn vastgelegd in de legger (a-water).
3. De vergunde activiteit wordt zo uitgevoerd dat het tijdens de uitvoering geen belemmering geeft voor de waterafvoer van de aangrenzende/omliggende percelen. De waterafvoer blijft te allen tijde gewaarborgd.
4. Als de vergunning zal gaan gelden voor een ander dan de vergunninghouder, informeert de vergunninghouder het waterschap daar tenminste vier weken van tevoren over. Dit kan per e-mail via vergunningen@dommel.nl met vermelding van het kenmerk van dit besluit. Deze verplichting staat ook in artikel 5:37 van de Omgevingswet.

Drainage en regelputten

5. De maximale ontwateringsdiepte in de verzamelputten is 0,70 meter minus maaiveld. Zoals aangegeven in Tabel puthoogten Uilenbroek 2 en op het Drainageplan detaillering Uilenbroek 2 met putnummers.
6. De maximale ontwateringsdiepte wordt gewaarborgd door een vaste uitstroomhoogte in de putten 1 tot en met 9 zoals aangeven in Tabel puthoogten Uilenbroek 2 en op het Drainageplan detaillering Uilenbroek 2 met putnummers.
7. De verzamelputten in de beschermingszone behorende bij a-water ES27_HO17 moeten voldoende draagkracht hebben voor de onderhoudsmachine van het waterschap en mogen het uitvoeren van onderhoudswerkzaamheden aan het a-water niet belemmeren.

8. Alle verzamelputten zijn te allen tijde goed toegankelijk en bereikbaar voor het waterschap.

Aanvraag

[REDACTED] is van plan ter plaatse van Uilenbroek 2 in Boxtel het huidige traditionele drainage systeem te vervangen voor een peilgestuurde drainage en een nieuw peilgestuurde drainage aan te leggen op perceel BTL00L1154. De activiteiten worden uitgevoerd op kadastrale percelen BTL00L1154, BTL00L1156, BTL00L791, BTL00L1091, BTL00L928, BTL00L406, BTL00L408, BTL00L407, BTL00L48, BTL00L402, BTL00L401 en BTL00L400. Deze percelen zijn gelegen in Attentiegebieden en Beekdalen. In het huidige traditionele drainagesysteem is de draindiepte ten opzichte van het maaiveld 85 centimeter. In de bestaande situatie betreft de gedraineerde grond een oppervlakte van 21 hectare. In de nieuwe situatie betreft de gedraineerde grond een oppervlakte van 25 hectare verdeeld over 9 compartimenten. Per compartiment komt er een verzamelput waarbij de uitstroombuigte 70 centimeter ten opzichte van het gemiddelde maaiveld ligt.

Voor deze wateractiviteiten heeft aanvrager een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.3 van de Omgevingswet aangevraagd.

De aanvraag bevat alle gegevens die nodig zijn om de aanvraag te beoordelen en een besluit te kunnen nemen.

Toetsing

Hierna wordt uitgelegd hoe het besluit tot stand is gekomen.

Het waterschap moet haar taak als waterbeheerder uitvoeren volgens de doelstellingen die in artikel 1.3 en 4.23 van de Omgevingswet zijn beschreven. Die doelstellingen zijn de basis voor toepasselijke normen en beleid, zoals vastgelegd in aan de Omgevingswet verwante regelgeving, de Waterschapsverordening Waterschap de Dommel 2024 (hierna: Waterschapsverordening 2024) en de daarbij behorende beleidsregels. Aan die toepasselijke normen en beleid wordt de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een wateractiviteit getoetst.

De wateractiviteiten zijn vergunning plichtig

Voor het ontwateren van gronden met drainage middelen is volgens artikel 5.2 lid 2 van de Waterschapsverordening 2024 een omgevingsvergunning nodig. Deze activiteit is getoetst aan de Beleidsregel 14 voor waterkering, waterkwantiteit en grondwater Omgevingswet Waterschap De Dommel.

Beleidsregel 14 Drainage

Doel van de beleidsregel

Het doel van het beleid is om verdroging door ingrepen in de waterhuishouding tegen te gaan. Deze beleidsregel draagt bij aan voldoende water voor zowel natuur als landbouw. Peilgestuurde drainage heeft voordelen ten opzichte van traditionele drainage. Peilgestuurde drainage is regelbaar waardoor de mogelijkheid bestaat om water langer vast te houden (conserveren). Dit kan leiden tot een kleinere beregeningsbehoefte in droge periodes en reduceert daarmee de kans op droogteschade. Door peilgestuurde drainage aan te leggen met een kleinere afstand tussen de drains wordt bij een hoger drainageniveau de bewerkbaarheid van het land niet negatief beïnvloed. Vanwege de voordelen ten opzichte van traditionele drainage schrijft het beleid zowel bij nieuwe als bij vervanging van bestaande drainage altijd peilgestuurde drainage voor. Voor de beschermde gebieden uit de waterschapsverordening wordt een waterhuishoudkundige bescherming voorgestaan gericht op het bij voorkeur verbeteren van de condities voor de natuur of op verbetering van de landbouwkundige condities maar minimaal stand-still.

Algemeen

De aanleg van nieuwe drainage vindt doorgaans plaats ter bevordering of behoud van landbouwkundig gebruik. In alle beschermde gebieden geldt dat het individuele belang van een agrariër niet mag leiden tot schade voor omliggende agrariërs en andere grondgebruikers. Daarnaast mogen de doelen voor waterconservering en natuur niet negatief worden beïnvloed.

Attentiegebieden

De cumulatieve effecten van de maatregelen in de attentiegebieden mogen niet leiden tot een significant negatief effect op het te beschermen doel. Hierbij wordt getoetst op minimaal een stand-still op de rand van de natte natuurparel. Ook hier geeft de GGOR inzicht in wanneer peilgestuurde drainage toegestaan kan worden. Indien de GGOR geen duidelijkheid verschaft over de invloed van drainage, moet per individuele aanvraag duidelijk gemaakt worden hoe de minimale stand-still wordt bereikt. Stand-still is in dit geval, dat geen enkele grondwaterdaling op de rand van de natte natuurparel wordt toegestaan (0 cm grondwaterverlaging). Voor de attentiegebieden geldt dat nieuwe drainage niet kan worden toegestaan, tenzij aangetoond wordt dat de activiteit geen negatief hydrologisch effect op de natte natuurparel heeft. In dat geval kan een individuele ingreep in beginsel plaatsvinden.

Het cumulatieve effect wil zeggen dat een drainage afzonderlijk geen effect hoeft te hebben op de rand van de natte natuurparel, maar alle nieuwe drainages die worden aangelegd sinds het in werking treden van deze beleidsregel, als totaal wel effect hebben. De toetsing op cumulatief effect vindt plaats op volgorde van aanvraag. Ter verduidelijking: bij de aanvraag van de eerste drainage wordt de invloed op de rand van de natte natuurparel getoetst. Bij de tweede aanvraag wordt de invloed van de nieuwe drainage bepaald, in combinatie met de eerste drainage. Bij de derde aanvraag wordt de invloed van de nieuwe drainage bepaald, in combinatie met de eerste en de tweede drainage. Et cetera.

Peilgestuurde drainage

Peilgestuurde drainage heeft als eigenschap dat er minder drainagewater uitstroomt. Daarnaast is de ontwaterende werking beter beheersbaar dan bij traditionele drainage. Een positief effect van peilgestuurde drainage dat zowel op perceelschaal als op gebiedsschaal optreedt is, dat de gemiddelde laagste grondwaterstand (GLG) wordt verhoogd ten opzichte

van traditionele drainage. De GLG is een belangrijke factor in het herstellen van kwelstromen. Tevens maakt de gebruikelijke drainagediepte het ook moeilijk om in het kader van GGOR en verdrogingsbestrijding peilverhogende maatregelen te nemen, omdat de uitmondingen eveneens laag liggen en een vrije afvoer van de drains landbouw technisch gewenst is. Door het invoeren van peilgestuurde drainage ter vervanging van bestaande drainage (i.p.v. een vervangend traditioneel systeem) wordt op langere termijn naar een meer gewenst drainageregime toegewerkt. Hierdoor worden peilverhogingen in het kader van GGOR op langere termijn mogelijk gemaakt in het gebied. Daarnaast neemt op de korte termijn de afvoer van water uit het betreffende perceel af.

Dit komt dus ten goede aan de doelstelling van verdrogingsbestrijding omdat daarmee op termijn de grondwaterstand verhoogd kan worden.

Naast deze kwantitatieve aspecten speelt ook waterkwaliteit een rol. Uit onderzoek blijkt ook dat peilgestuurde drainage van invloed is op de uitspoeling van nitraat en fosfaat. Voor fosfaat geldt dat er weliswaar een iets hogere uitspoeling is bij peilgestuurde drainage ten opzichte van traditionele drainage, maar de uitspoeling vanaf een ongedraineerd perceel is veel hoger. Voor stikstof geldt juist dat de stikstofbelasting bij traditionele drainage fors hoger is dan bij een ongedraineerd perceel maar dat de stikstofbelasting bij peilgestuurde drainage zelfs lager is dan in een ongedraineerd perceel. Geconcludeerd kan worden dat peilgestuurde drainage per saldo positieve effecten op de waterkwaliteit in het oppervlaktewaterlichaam heeft.

Binnen een perceel kunnen hoogteverschillen voorkomen. Om een goede werking van een peilgestuurd drainagesysteem en het stand-still op de rand van de natte natuurplek te waarborgen is een compartimentering van het drainagesysteem nodig. Daar waar binnen het perceel het verschil in maaiveldhoogte ten opzichte van het 5% laagste maaiveldniveau meer bedraagt dan 20 cm dient een nieuw compartiment aangelegd te worden. Dit herhaalt zich wanneer het hoogteverschil van het maaiveld van het compartiment verder oploopt dan 20 cm. Bij deze toetsing is de Algemene hoogtekaart Nederland (AHN 5x5) leidend.

Toetsing

Het voorgenomen plan van [REDACTED] wordt als onderdeel van het project de Essche Stroom de Bruggelaar gezien. In het kader van het project de Essche Stroom de Bruggelaar vindt er grondruil plaats langs de Essche Stroom, in het gebied Luissel. Binnen dit project zal binnen het natuurnetwerk (langs de beek) de drainage verwijderd worden. Voorheen was dit nog in gebruik als agrarische grond. Naar aanleiding hiervan worden bij Luissel de drainage van de aanliggende agrariërs aangepast zodat het watersysteem, waaronder de afwatering richting de Essche Stroom, intact blijft. Daarnaast wordt ingezet op het vasthouden van water. Dit door de drainage peilgestuurd te maken. In totaal wordt er 7,8 hectare aan drainage verwijderd direct langs de beek. Voor 51,1 hectare wordt de traditionele drainage vervangen door peilgestuurde drainage.

Daarnaast wordt er op perceel BTL00L1154 op 6,1 hectare peilgestuurde drainage aangelegd, waar nog geen drainage ligt. Het gedeelte van het perceel waar men drainage wil aanleggen, is aangeduid als Attentiegebied en Beekdal. Op dit perceel geldt geen natuur ambitiebeheertype. De nieuwe drainage grenst aan een Natte Natuurplek, dit gebied is ook aangemerkt als beschermd gebied. In de Natte Natuurplek zelf komt geen drainage te liggen. Drainage binnen de Beekdalen wordt niet toegestaan, tenzij de combinatie van

maatregelen cumulatief bijdraagt aan het bereiken van waterhuishoudkundige condities van de natuurdoelen in de beekdalen (hydrologische plus).

Een verbijzondering hiervan is een compensatiemaatregel als gevolg van natschade door een vernattingsmaatregel binnen het NNB (Natuurnetwerk Brabant). Als deze effecten neutraal of negatief zijn, zal de vergunning geweigerd worden.

De huidige traditionele drainage heeft vanwege de ligging van hoog naar laag een permanente ontwaterende werking. Zowel op de relatief hogere als de lage percelen. Er wordt dus altijd (grond)water afgevoerd. De ombouw naar peilgestuurde drainage vermindert de afvoer van grondwater zowel door de compartimentering als nauwkeurigere sturing. Daarnaast wordt bij Luissel in het kader van het aanpassen van de drainage ook diverse sloten op gronden die in agrarisch gebruik blijven gedempt.

Bij peilgestuurde drainage geldt dat de uitmonding tot op zekere hoogte bepaald kan worden door de agrariër zelf. Om te waarborgen dat de gewenste positieve effecten ook daadwerkelijk optreden en te waarborgen dat de werkwijze handhaafbaar is, is het noodzakelijk duidelijke randvoorwaarden in de vergunning te stellen aan de aanleg en beheer van peilgestuurde drainage. Daarbij geldt dat het best handhaafbare beleid het stellen van een maximumdiepte van de uitmondingconstructie is.

Conclusie

Op perceel BTL00L1154, met een oppervlakte van 6,1 hectare, gaat vergunninghouder een peilgestuurd drainage systeem aanleggen. Op dit perceel is nog geen drainage aanwezig. De aanleg van peilgestuurde drainage op dit perceel zorgt hierdoor voor negatieve effecten. Echter, deze nieuwe aanleg van de drainage kan gezien worden als een onderdeel van een combinatie aan maatregelen omdat de aanleg als onderdeel van het project de Essche Stroom de Bruggelaar is te beschouwen. De combinatie aan maatregelen in dit project draagt cumulatief namelijk bij aan het bereiken van waterhuishoudkundige condities in de Beekdalen, zoals volledige meandering van de Essche Stroom, verhoging van grondwaterstanden door hogere drainagebasis van de Essche Stroom en dempen van het lokale slotenstelsel binnen het NNB. Een belangrijk effect van deze maatregelen is de (gewenste) dynamiek en overstroming in het Beekdal. Deze overstroming vindt ook plaats buiten het NNB.

De totale aanleg, verwijdering en vervanging van de drainage kunnen worden gezien als een cumulatieve ingreep. De combinatie aan maatregelen draagt cumulatief bij aan het bereiken van waterhuishoudkundige condities in de beekdalen. Door zowel het ombouwen van traditioneel naar peilgestuurd, als het netto verminderen van de oppervlakte gedraineerde grond is er sprake van een hydrologische plus.

Mits voldaan wordt aan de voorschriften in deze vergunning past hiermee de gevraagde wateractiviteit binnen de doelstellingen van het beleid.

Tot slot kan een vergunning volgens artikel 1.13 van de Waterschapsverordening 2024 alleen worden verleend wanneer de activiteit verenigbaar is met het belang van:

- a. Voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste.
- b. Bescherming en verbetering van de chemische en de ecologische kwaliteit van watersystemen.
- c. Vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Gelet op wat hiervoor is overwogen, zijn de gevraagde wateractiviteiten verenigbaar met de in artikel 1.13, eerste lid, van de Waterschapsverordening 2024 genoemde belangen. De vergunning kan worden verleend.

Ondertekening

Dit besluit is namens het dagelijks bestuur van Waterschap De Dommel op 16 februari 2026 digitaal ondertekend door:

A dark grey rectangular box used to redact the signature of the official.

Manager vergunningen

Bijlage 1: Rechtsbescherming

Bent u het niet eens met dit besluit?

Dan willen we graag met u in gesprek. U kunt ook bezwaar maken met een gemotiveerd bezwaarschrift. Dat is een brief waarin u aangeeft waarom u het niet eens bent met het besluit. Het bezwaarschrift moet u binnen zes weken na de verzenddatum van dit besluit indienen.

Hoe maakt u bezwaar?

Richt het bezwaarschrift aan het dagelijks bestuur van Waterschap De Dommel, Postbus 10.001, 5280 DA Boxtel. Voeg bij uw bezwaarschrift ook een kopie van het besluit. Zo kunnen wij u sneller van dienst zijn.

Het bezwaarschrift moet volgens artikel 6:5 van de Algemene wet bestuursrecht tenminste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de datum van het bezwaarschrift;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar, en;
- uw handtekening.

U kunt uw bezwaar ook digitaal insturen (zie www.dommel.nl onder “aanvragen en regelen”).

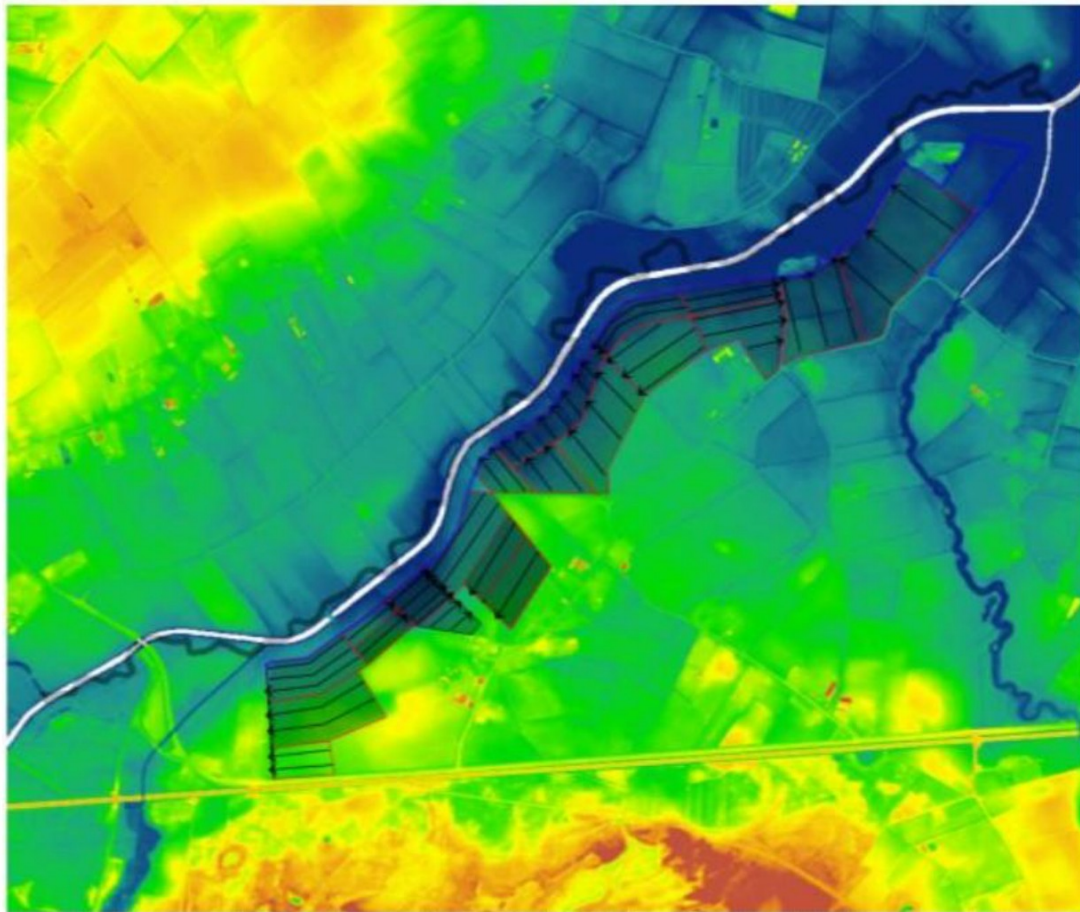
Het besluit treedt direct in werking

Ook als u een bezwaarschrift indient. Als het voor u belangrijk is dat het besluit niet direct in werking treedt, dan kunt u een voorlopige voorziening bij de Rechtbank vragen. Een voorlopige voorziening is een tijdelijke maatregel en kan alleen als er sprake is van spoedeisend belang.

Het verzoek om een voorlopige voorziening kunt u indienen bij Rechtbank Oost-Brabant, sector Bestuursrecht, de Voorzieningenrechter, Postbus 90125, 5200 MA 's-Hertogenbosch. U kunt dit verzoek ook digitaal indienen bij Rechtbank Oost-Brabant via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Als u een verzoekschrift indient, betaalt u hiervoor griffierechten.

Bijlage 2: Kaart met locatieaanduiding

In onderstaande figuur zie je de ligging van de totale nieuwe drainage

Nieuwe situatie met peilgestuurde drainage Uilenbroek 2

